
MAGYAR MŰSA.

Költ Bétsben 2. Januáriusban. 1788.

ÚJ - ESZTENDŐI AJÁNDÉK

a' Gazdagoknak, Közép-sorsuaknak 's Szegényeknek.

R. Komárom. P. J. .

Ti kiknek az Egek áldást harmatoznak
 A' sük mezők, völgyek 's kertek illatoznak.
 Kiknek Tárh-házait a' Föld alig bírja,
 Mellyekbe özönnel foly-bé annak 'írja.
 Kikért az erdőknek vadai fajzanak,
 A' munkás méhetskék nyájjanként rajzanak.
 Kiknek mint a' hegyről omló patak' árja
 Ugy foly a' fajtóktól a' szőlők' nektárja.
 Ti, kik nem tudjátok kintseteknek számát,
 Kikért szüli Cejlon (*) minden Fű-szerfzámát.

A

Kik-

(*) Cejlon Afjának edgy szép Szigettye, mellynek hoszfsza
 150 Német-mért-föld, szélefsége 50. Itt teremnek fok
 drága fű-szerfzámok. Nevezetelen a' fa-héjj erdőkön te-
 rem. — Az Utazók írják, hogy van benne a' többek kö-
 zött

Kiknek a' tsigákban drága gyöngyök nőnek,
 A' dolgós bogarak felyem ruhát szönek.
 Kiknek még a' Tél-is gyönyörű rósákkal
 Kedveskedik, 's vigan zengő pstsirtákkal.
 Kiknek a' kő-sziklák gyémántot teremnek,
 'S Birtok minden jóval, melly tettzik a' szemnek.
 Kikért Nap-kelettel kezét fog Enyészet,
 Ugy fárad értetek az egész Természet.
 Hogy míg fok sziv hartzol a' kemény szükséggel
 Ti birjatok minden jókkal nagy bőséggel.
 Ti Gazdagok! mennél több áldás száll rátok
 Az Ur' Nevét annál buzgóbban áldjátok:
 Mert mintögy kintseit Töltekek nem szánnya;
 Háládó szívetek' nagy jussal kívánnya.
 Az olly magtalan Föld közel az átokhöz
 Melly fok trágyával él, még-is csak gyomet hóz.
 Izzadt Gazdájának vér tsepjeit iszfsza,
 'S Gazdag aratás helyt gatz ad neki viszfsza.
 Rosz gyermek az, a' ki annál tsúfosbb szókkal
 Sérti Attyát, mennél van hozzá több jókkal:
 Illy bünös a' Gazdag, ki inkább boszontya
 Teremtőjét; mennél több javát rá ontya.
 El-vesztvén az arany Lelki szeme' fénnjét
 A' veszendő kintshez enyvezi reményét.
 Sött inkább szívetek örömmel buzdúlva
 Mondja közületek kiki le-borúlva:
 „ Isten! ki a' földre nézel mint por-szemre,
 „ 'S mint tsúfzó féregre az emberi nemre.

„ Drága

zött edgy fának neme, mellyet *Tallipotnak* neveznek,
 mellynek levelei olly nagyok, hogy edgy levél, ha meg-
 száraztyák, tizen-öt embert-is bé-fedezhet esőnek idején.
 A' Lakosok fátorokat tsínálnak belölle, — A' Szigetnek
 nagy részét birják a' Hóllandufok, —

„ Drága kegyelmedtől mivel érdemlettem,
„ Hogy mikor más éhes', én gazdaggá lettem!
„ Híszem csak edgy-forma mind Lelkünk mind testünk,
„ Edgy formán a' veszély' mélységébe estünk:
„ Még-is mig fok köldül, más jut árvaságra,
„ Méltóztattál engem hívni sáfárságra.
„ Hogy szent példád szerént másokkal jól-tégyek,
„ 'S Láthatatlan Ország' élő képe légyek.
Mit ér a' bőv Tárház, ha úgy bé-van zárva,
Hogy meg-nem nyithattya az éhel holt árva?
A' ki fősvény, noha bír számtalan jóval
Hasonló a' hegyhez, mellynek háta hóval
Drága kintsel pedig tellyes öblös méhe,
De száz ölnyi vastag azt el-záró pléhe.
Mint bijjában firva könyörgeszsz e' hegynek:
Ugy fiket jajjára ez-is az Özvegynek.
'S mint annak kintséből zokogó firáfsal
Részét nem vehetz; hanem izzasztó ásáfsal:
Annél-is az éh-has ételt akkor talál,
Mikor irigy szemét bé-fogja a' halál. —
Az olly Gazdag kedves Isten, 's embereknek,
Ki mig él, szolgálni tud fok ezereknek.
A' Teremtő nem néz pénzre, vagy nagyságra,
Hanem a' Lélekben lakozó jóságra.
A' ki leg-igazabb, leg-irgalmasbb, 's leg-jóbb
Az, bár Juhász legyen, előtte leg-nagyobb.
De ki-álnok szivből hint másokra mérget
Ugy nézi, bár Király, mint kártékony férget.
Ö-is a' jóságban tartya ditsőséget,
Melly dolgozza hafznunk', 's Lelkünk' idvefségét.
Nem szeretné Öt' sziv, 's szájj rolla nem szólna,
Ha csak minden-ható, bölts, szent, 's igaz volna.
Igy mint a' tűz' lángja fenyeget égéssel:

Bé-tölné bús' szivünk' szörnyü rettegéssel.
 Ki kiáltna hozzá, ha tudná felöle,
 Hogy minden jóval bir, de nem ad belöle?
 El folyt élte' bünét térden ki-síratná,
 Ha válasz helyt mindég a' poklot mutatná?
 Ez hát az, mely vezet hozzá bátorsággal
 Mert tudjuk, hogy tellyes irgalmas jósággal.
 Ezért füstöl néki minden sziv' óltára,
 'S zz Öt' áldó szóknak nints vége 's határa.
 A' gyermekek, Ifjak, Szüzek a' Vénekkal,
 Hangoztattyák Házát fok buzgó Enekkal.
 Mindenek nagy Nevét fegittségül hívják,
 Kegyelme' Tár-házát éjjel nappal vivják.
 Mert mint záport botsát a' Föld' gözölgése:
 Ugy kinek kinek küld áldást könyörgése. —
 Ha az Isten-is azt nyeri tsak jósággal,
 Hogy minden sziv, 's szájj Öt' áldja buzgósággal.
 Ti kevély Gazdagók mélly imádást vártok?
 Azért, mert pénzetek van, 's biborba jártok.
 'S ezért az éhel holt néktek térdet hajtson,
 Bár edgy kis kenyérért hijjába fohajtson?
 Tsak az olly Gazdag hát méltó ditsőfségre,
 Ki szánó szemmel néz a' firó szükségre.
 'S A' mit az Ur nálla a' szegény' számára
 Le-tett; ki-adja azt, mint ő hiv Sáfára.
 A' gazdag 's kegyes Jób igy éle javával,
 Meg-oztá azt fok százz Ozvegygyel 's árvával.
 Minden kárt-vallottnak nyitva volt Tár-háza,
 Sok meztelent télen gyapjával ruháza.
 Pártyát fogta a' kit ok-nélkül bántának,
 Szeme volt a' vaknak, lába a' fántának.
 Azért özönnel szált az áldás fejére,
 Melly újj kintset plántált az el-ment' helyjére.

Ugy,

Ugy, hogy hasonló lett Háza olly forráshoz,
Melly ki-mért vize helyt bőv mértékben mást hoz.
Gazdagok, e' példát hiven kövefsétek,
Mint Ő, vizek mellé kintsetek' vefsétek.
Igy drága gyümölsfit vigan arattyátok,
Midőn a' Jehovát Menyben meg-láttjátok.
Ti, kik e' Világnak habos Tengerében,
Mellynek minden Élők eveznek öblében,
Mem mezfzve a' parttól sik hátá ízántjátok,
Szél-vezes meységét ingyen sem bántjátok.
Itt bátran hajtótok révre intézitek,
Edgy felől azokat majd sirva nézitek.
Kik avúlt Sajkákön a' viz' szélit mérik,
Hól fáros fenekét minden lépten érik.
Kik nyögve küszködnek ezer akadékkal,
A' vizet bé-vevő számos hafadékkal.
'S Mikor a' lyukakat meg-szünnek földözni,
Rongyos vitorlájók' kezdik ki-töldözni.
Más-felől azokra néztek bámuláfsal,
Kik vigan harfogó musika zúgáfsal.
Mefzfze a' két parttól szüntelen a' méllyen,
Fejér vitorlával repülnek kevéllyen.
Nyil módra haladván, azokat nevetik,
Fáradt hajón öket kik mászva követik:
De mikor nem vélnék, forgó szél ront rájok,
Tsak hamar le-törik tornyos árbotz-fájok.
'S Mint a' vad-ló, mellynek el-szakad zablája,
Hajójok fut, mig leszfz az örvény prédája.
A' kik benne vóltak, deszka darabokón,
Jajgatva úszkálnak a' halmos habokón.
Sok kín után a' ki partra verekedik
Annak, a' kit útált, sirva reménykedik.
Ti kik a' fzegénység, 's a' gazdagság között,

Melly

Melly két kö-fziklákban sok szív meg-ütközött.
 A' Révészek Scillát 's Cháribdist miképpen
 Mellőzik; olly böltsen eveztek középpen.
 Hól nints helye hogy más forfotokat szánya,
 Sem hogy az irigy nyelv nyilat rátok hánya.
 Melly boldóg ez a' fors, vigan esmérjétek,
 Minden nap' az Istent térden ditsérjétek.
 Sok tüzes nyil éri a' nagy tzedrusokat,
 El-sepri az ár-viz az apró bokrokat;
 De a' közép-szer' fát sem az nem tsapdofsa,
 Sem szél le-nem töri, sem viz ki-nem mofsa:
 Így Ti sok ostor közt meg-maradtok épen,
 Nagyok 's kitsinyek közt mert laktok középen.
 Kegyes szavaival ama bölts Ágúrnak,
 Így könyörögjétek tovább-is az Urnak:
 „ Nagy Isten! ne juttass minket szegénységre,
 „ Hogy ne vetemedjünk törvényteleniségre.
 „ 'S Az éh gyomor miatt arra ne szorúljunk.
 „ Hogy lopva más ember' jószágához nyúljunk.
 „ De ne emelly minket kérünk gazdagságra,
 „ Hogy ne tanittson az fel-fúvalkodtságra.
 „ Bolondúl a' múltó jókkal ne kérkedjünk,
 „ Ezt mondván: *Ki az Ur? hogy neki engedjünk.*
 Ti, kiket mint fene úgy rág a' szegénység,
 Falatonként tenget tsapodár reménység.
 Kik éhen küzködtek sok epeztő bajjal,
 'S Roskadó kunyhótok mindég dugva jajjal.
 Ne esetek ennyi kin közt-is kéttségbe,
 A' mi itt nints, ki lefesz pótolva az Égbe.
 Sőt mondjátok annak áldást ditsőséget
 Ki Menyből küld néktek erőt 's egészséget.
 Mint betses az a' föld, melly tsekély trágyára,
 Sokkal többet fizet; mint Gazdája vára:

Így

Igy mennél kevésbb jót önt-le az Ur rátok,
Annál kedvesbb, ha Öt' még-inkább áldjátok.
Böls gond-vifelését könnyü akkor hinni,
Víg kedvel elébe áldozatát vinni;
Mikor az áldás ránk jö mint-edgy táborral,
Búzával Tár-házunk, pintzénk tele borral:
Kastélyunk akarmelley ablakába állunk,
Láthattjuk mint legel számos gulyánk 's nyájunk,
'S há tiz, 's több ekénktől a' föld' háta fefel,
Pengetheti a' nyelv: *Az Ur gondot visel:*
De ki vérrel izzad, fel-töri tenyerét,
'S alig keresi-meg ruháját 's kenyerét.
Ki fok meleg könyvel a' földet áztattya,
De drága gyümölsfit máfoknak árattya;
'S dülö falai közt, bár hová tekintsen,
Sem liszt, sem bor, sem pénz, sem főzelék nintsen;
Azonban farkig ér rozsa ruhája' rongya,
Ennek ajakán zeng szépen, ha ezt mondja:
Godot visel az Ur, kibem Lelkem hiszen,
Bár darabos az út, tudom, hozzá viszen.
Buzgó könyörgése bezzeg az illyennek,
Kedves illat gyanánt vagyon az Istennek.
A' Sátán régenten Jóbot így vádolta,
Hiv, 's ártatlan szivét illy szókkal metskolta:
Hogy Teremtő Urát tsak azért tiszteli,
Mert temérdek kintsel Tár-háza van teli.
Ölné meg tsak nyájját, veané-el javait;
Nem hallaná többé Öt' áldó szavait.
Söt mihellyt a' szükség' nagy terhét rá hozná
Azt, kit elébb áldott, szemben meg-átkozná:
De e' kegyes Vitéz bátran viszfza verte,
Ki béres szentséggel Öt' tsúfolni merete.
Mert mikor kintsétől az Ur meg-fosztotta,

Pogány szomszédi közt nyájját el-osztotta,
 'S mikor végre a' ház gyermekire szakatt,
 Illy bokros kár után panaszra nem fakatt.
 Rezgő kezét nyomta meg-némúlt szájára,
 Ugy ült boldogsága' öszve dült hantyára.
Az adta mindenem, úgy mond, ki el-vette,
Bölső, igaz, és jó, áldom hát érette,
 Ha Ti így horgyátok szegények e' terhet,
 Vádolhat a' Sátán, de semmit nem nyerhet.
 Mert Ég' 's Föld' láttára nyilván mutattyátok,
 Hogy Ti nem a' pénzért féltetek Atyátok'.
 Hanem ha még százszor kinosbb forszba tenné,
 Sőt ha meg-ölné-is, bíznátok ő benne.
 „ Nagy Isten! így szólván, a' ránk mért szükséget,
 „ Vigan hordjuk; tsak hogy Menyben adj bőséget,
 „ A' melly uton tettük, vigyen áldott karod,
 „ Tudjuk Édes Atyánk, hogy jónkat akarod.
 Illy szívvel edgy kéve jobb a' fok asztagnál,
 Nemesbb az illy szegény a' tsalárd gazdagnál.
 Így fok bú' habjával ha le-foly éltetek,
 Gazdag béretek leszsz az Ur, kit féltetek.
 Sokat firt szemetek' mikor bé-húnnyátok,
 Ezt kiáltya Menyből irgalmas Atyátok:
 „ Jertek, többre bizlak nékem tettő szívek,
 „ Mert élvén vóltatok a' kevesen hivek.
 „ Az éhség' völgyéből jertek a' forrásra,
 „ Melly minden jót buzog, 's nem szórútok másra.
 „ Hól edgyütt él 's vigad a' szegény a' dúfsal,
 „ A' leg-nagyobb Király a' jól élt Köldúfsal.
 „ A' köztök virágzó külömbbség leszsz belső,
 „ A' ki leg-kegyesbb vólt, a' leszsz a' leg-első.